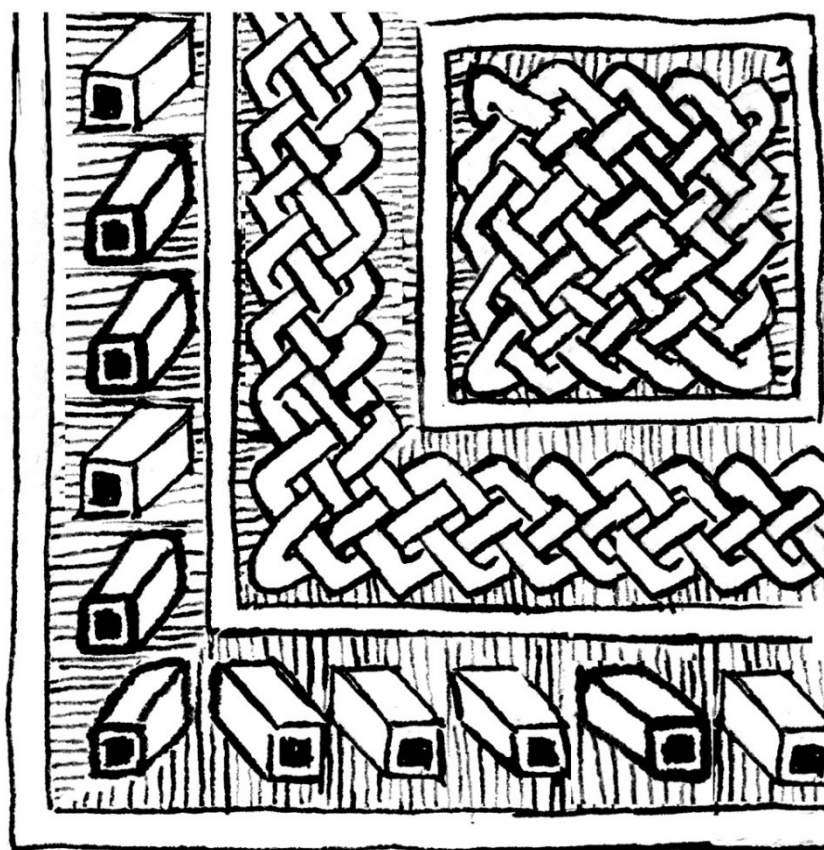

**III TROBADA D'ALUMNES
DE LLATÍ de 4t d'ESO
26 d'abril de 2013**

Ante diem VI Kalendas

Maia MMXIII

Parva Gerunda

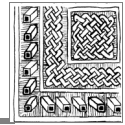
Organització:

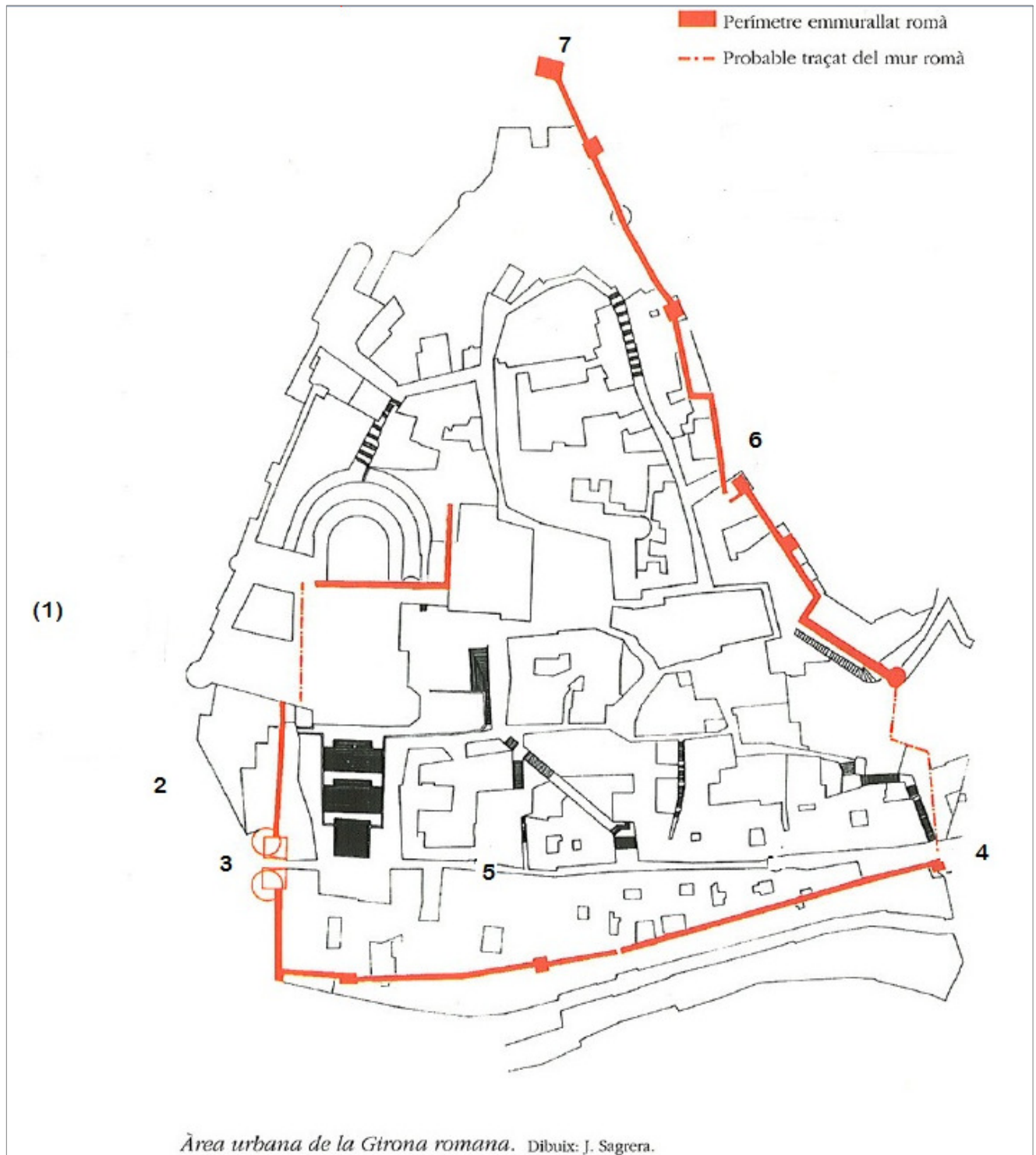
Equip Cultura Clàssica

Amb la col·laboració de

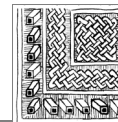

VIA URBIS

- 1- MUSEU D'ARQUEOLOGIA
- 2- SANT LLUC -MANAIES
- 3- PORTA NORD / SOBREPORTES
CARDO I FÒRUM
- 4- PORTA SUD / PI. CORREU VELL

- 5- MUSEU D'HISTÒRIA DE
GIRONA
- 6- PORTA RUFINA I MURALLES
- 7- TORRE GIRONELLA

1- Museu d'Arqueologia

Aquí tens un pedestal romà procedent d'*Aquae Calidae*. Prova de llegir la inscripció que conté i contesta les preguntes:

Inscripció:

L(ucio) • AEMILIO • L(uci) •
FIL(io) • QVIR(ina tribu) •
PROBO AQVI
CALD(ensi) ANN(orum) XXV
II(viginti septem) • AED(ili) • II(duo) VIR(o)
L(ucius) • AEMILIVS
CELATVS ET •
PORCIA PROBA
FILIO
[-----]

Traducció:

A Lucius Aemilius Probus, fill de Lucius, de la tribu Quirina, originari d'Aquae Calidae, de 27 anys, edil, duumvir. Lucius Aemilius Celatus i Porcia Proba la dediquen a llur fill...

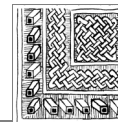
ACTIVITATS:

1. A qui està dedicada la inscripció? _____
2. Com es diuen els seus pares? _____
3. Quins càrrecs ocupava? _____
4. Quants anys tenia? _____
5. D'on era originari? _____

Observa aquesta imatge i respon:

6. Com es diuen aquests grans recipients
De fang que s'utilitzaven per a guardar
aliments? _____

Aquí tens una altra imatge d'una peça que trobaràs al Museu d'Arqueologia de Girona. Respon a les preguntes següents:

7. Com s'anomenen aquest tipus de pedres? _____

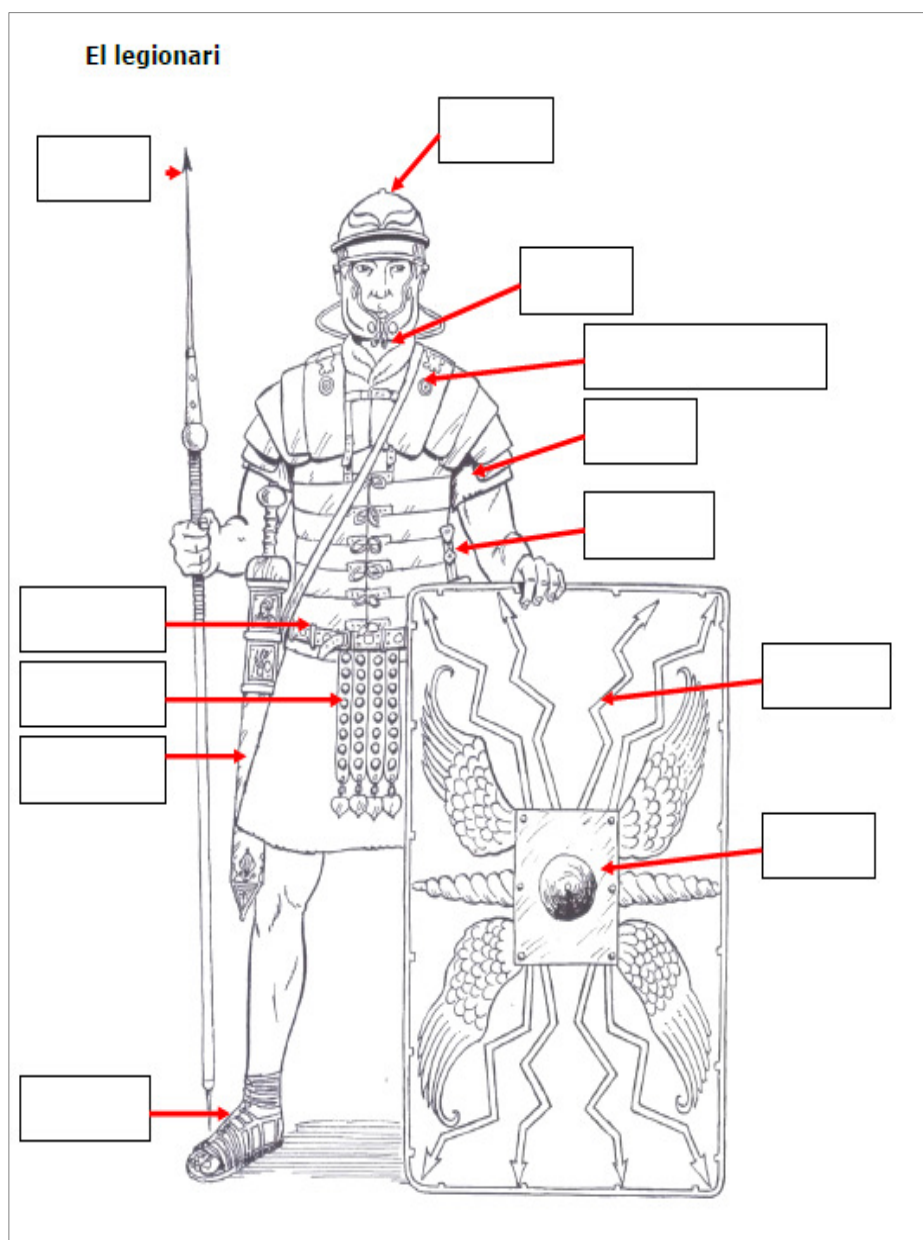
8. Per a què servien? _____

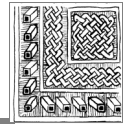
9. On es posaven? _____

2.- MANAIES DE GIRONA – El soldat romà

10. Fixa't en els noms que tens a sota i posa'ls en els requadres corresponents.

focale
galea
tunica
caligae
cingulum
gladius
pilum
combo
lorica
scutum
pugio
balteus

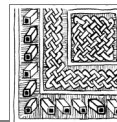
11. Busca els mots de l'exercici anterior en aquesta sopa de lletres. Poden anar de dreta a esquerra, de dalt a baix i viceversa:

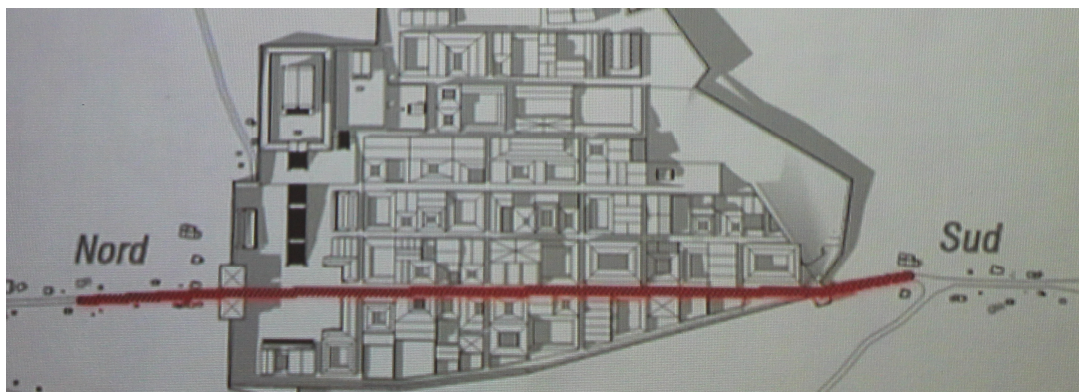
3- PORTA NORD – SOBREPORTES, CARDO I FÒRUM

12. El Portal de Sobreportes coincidia amb la porta nord de la ciutat de *Gerunda*. Saps com s'anomenava la via que anava de Roma a Gades i que creuava *Gerunda* per continuar cap al sud?
13. La zona del fòrum sembla que coincidia amb l'actual plaça de la catedral . Quin edifici es troba en l'emplaçament del temple romà? Fixa't en el dibuix .

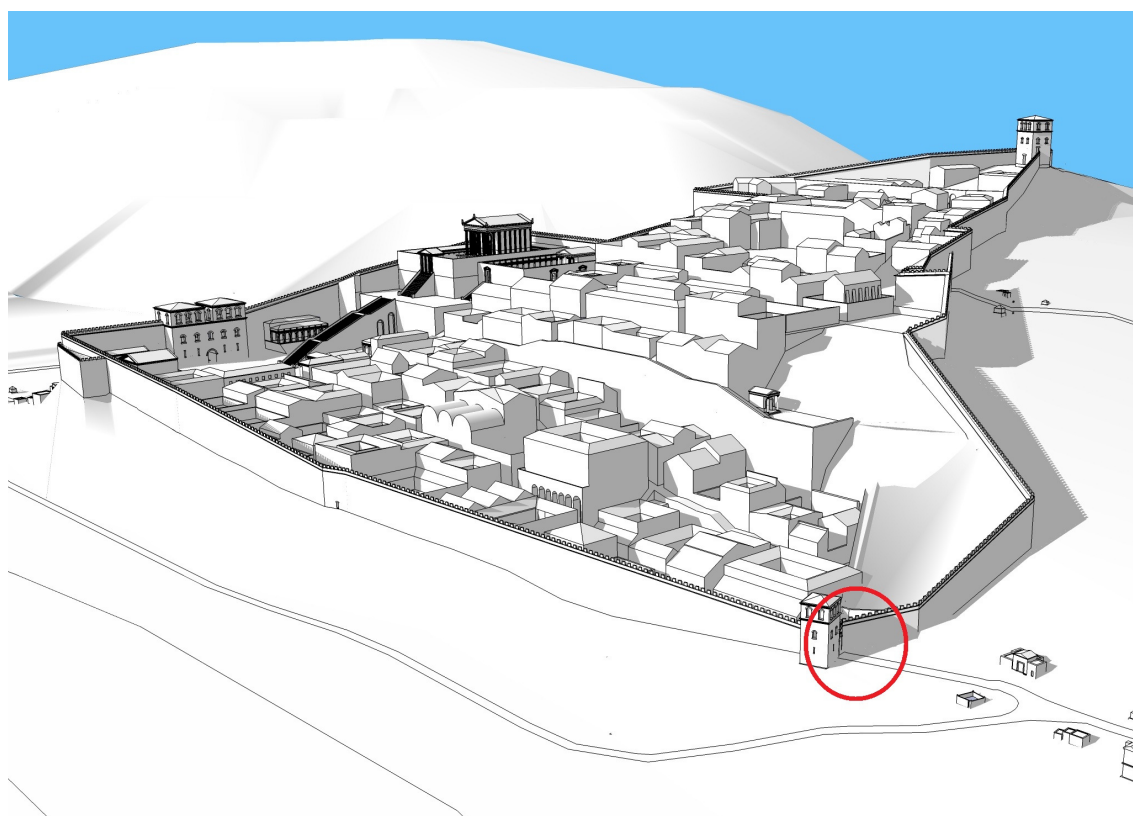

14. Com s'anomenava el carrer que anava de nord a sud en una ciutat romana i que a Girona coincideix avui dia amb el carrer de la Força ?

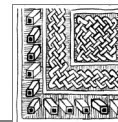

15. L' amplada de les vies romanes es calculava amb la mesura de longitud anomenada pes "peu" que equivaldria a 0,30 m. Sabries dir quants peus mesura d'amplada aquesta via en travessar Gerunda? I en el sistema mètric decimal ?

4- PORTA SUD - PLAÇA DEL CORREU VELL

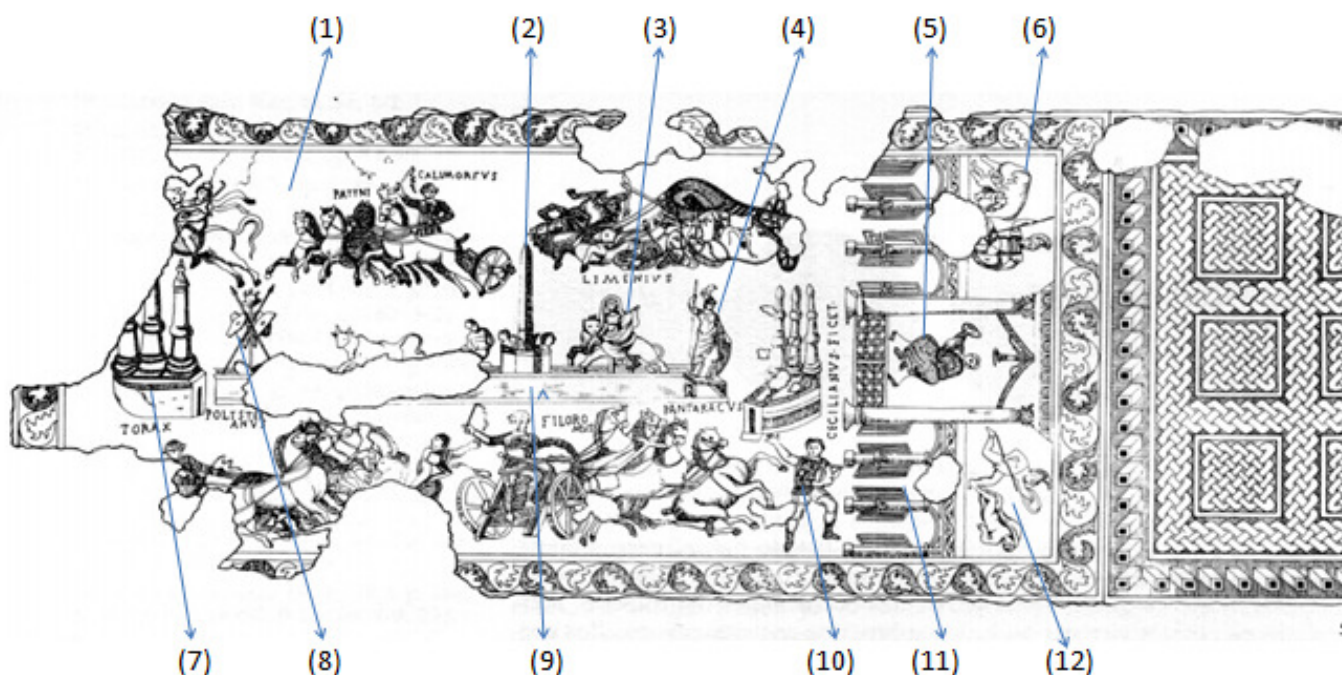
16. La llargada de les vies romanes es mesurava amb *passus* "passos" que equivaldria a 1,48 m . El Carrer de la Força arribava en època romana fins a la porta sud, a l' actual plaça del Correu Vell. Fes el recorregut de porta a porta i mesura el temps caminant a pas lleuger i els passos romans. Converteix la xifra al sistema mètric decimal.

5- MUSEU HISTÒRIA DE GIRONA

SALA 2

MOSAIC DEL CIRC

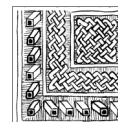
17. Digues a quin número corresponen els següents elements del circ romà:

() Deu Mart i Rea Sílvia	() Spina
() Deessa Minerva	() Trofeu de llances, casc i escuts
() Meta	() Deessa Cibeles
() Obelisc	() President dels jocs
() Sparsor	() Carceres
() Lloba	() Arena

18. Escriu el nom dels aurigues i els cavalls de les diferents faccions:

	AURIGA	CAVALLS
Facció vermella (<i>russata</i>)		
Facció blanca (<i>albata</i>)		
Facció blava (<i>ueneta</i>)		
Facció verda (<i>prassina</i>)		

19. Quin és l'equip guanyador? _____.

20. De quin equip és la quadriga que ha patit un *naufragium*? _____.
21. Quin és el nom de l'autor del mosaic? _____.
22. Quins elements típics de la vestimenta dels aurigues pots observar en aquest mosaic?

23. Quin és el nom de la tècnica amb què es va fer aquest mosaic? _____

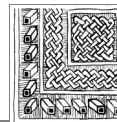
SALA 3:

VAS DE VICARELLO

24. Fixa't bé en la reproducció del vas de Vicarello i completa el nom de les *mansiones* que falten en aquesta graella. Tot seguit, a la línia de la dreta, escriu el nom de la població catalana que correspon al nom llatí de l'esquerra.

VALENTIAM	XX	
SAGYNTVM	XVI	
ADNOVLAS	XXIIII	
ILDVM	XXII	
INTIBILIM	XXIIII	
	XXVII	
SVBSALTVM	XXXVI	
	XXV	
PALFVRANAM	XVI	
ANTISTIANAM	XIII	
ADFINES	XVII	
ARRACONEM	XX	
SEMPRONIANA	VIII	
SETERRAS	XXIIII	
	XV	
	XII	
CILNIANAM	XII	
	XV	
INPYRAENEVM	XVI	
	XXV	
COMBVSTA	VI	
NARBONEM	XXXII	
BAETERRAS	XVI	
CESSERONEM	XIII	
FORVMDOMITI	XVIII	
SEXTANTIONEM	XV	

Del Museu d'Història de la Ciutat pugeu per les escales de la Pera; arribareu a la plaça dels Lledoners. Sembla ser que aquest espai ja existia en època fundacional i era una àrea que servia tan per esponjar la ciutat com a zona de mercat diari, *MACELLUM*, de verdures i fruites per abastir la gent que vivia a la zona superior de *Gerunda*.

25. Digues el nom de **5 aliments** que no trobaríem en un mercat romà i 5 que sí.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

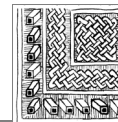
6- PORTA RUFINA

Ens trobem en una de les entrades a la ciutat de Gerunda. Aquesta era l'entrada que utilitzaven la gent del sector sud de la ciutat i els que anaven a vendre els seus productes al mercat. La pujada cap a dalt de la ciutat era més llarga que si s'entrava per l'actual arc de Sobreportes, però també era més suau i això permetia que als carros carregats de mercaderies els fos més fàcil pujar.

Fixa't en aquesta fotografia. La muralla, en l'època romana, tenia continuïtat L'entrada de la Porta Rufina, que queda a l'esquerra de la imatge, tenia la particularitat que feia una forma de **L** perquè fos més difícil entrar-hi i d'aquesta manera, la ciutat quedava més protegida per aquest costat.

26. Dibuixa a sobre la imatge com devia ser la muralla.

27. A banda i banda del carrer es poden veure els basaments de les muralles. Descriu com són les pedres que conformen la muralla.
28. Saps com s'anomenen els blocs de pedres tallats, més o menys, com un cub?
29. Feu-vos una foto davant la muralla.

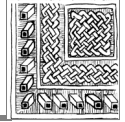
7 - Torre Gironella i passeig arqueològic

*Salve, vetusta torre, que et diuen Gironella!
Antany fores un símbol d'excelsa fortitud.
Ningú no et sap l'origen i hom et cregué tan vella
com l'heroi Gerió, de mítica virtut.
Ets obra de romans, que et feren una anella
que enllacassis els murs d'un fort no mai retut.
Altres van ampliar-te fent-te una meravella
i arreu era citada ta altura i amplitud
fins que, cert jorn fatídic, al teu per sucumbiries
deixant els gironins de paor consternats.
Mes ben tost van refer-te i de nou resistiries
fortíssims enemics en setges i combats
fins que el gavatx, irat, traient foc i guspies,
va esmicolar-te a trossos, desfets o decantats.*

Jaume Marquès (1906-1992)

30. Identifica el lloc on us trobeu. Què voldrà dir aquest nom?
31. Quina és la funció d'aquesta construcció? On està ubicada?
32. Quina salutació llatina apareix al poema?
33. Quin personatge mític vinculat a la fundació de Girona és esmentat al poema?
34. Quin "gavatx" va assetjar i destruir Girona deixant la torre en l'estat actual?
35. Fes una fotografia de la muralla des del punt més alt de la ciutat.

LATINE CANAMUS

GAUDEAMUS

Gaudeamus igitur,
iuvenes dum sumus (bis)
Post iucundam iuventutem
Post molestam senectutem
Nos habebit humus (bis)

Ubi sunt qui ante nos, in mundo fuere? (bis)
Vadite ad superos
Transite ad inferos
Tibi pharus fuere (bis)

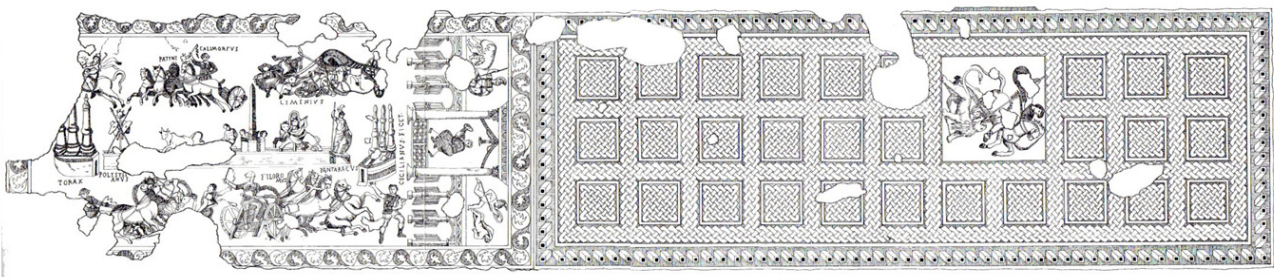
Vita nostra brevis est, brevi finietur (bis)
Venit mors velociter,
Rapit nos atrociter
Nemini parceretur (bis)

Vivat academia, vivant professores! (bis)
Vivat membrum quodlibet
Vivant membra quaelibet,
Semper sint in flore (bis)

Vivant omnes virgines,
graciles, formosae (bis)
Vivant et mulieres
Tenerae, amabiles,
Bonae, laboriosae (bis)

Vivat et res publica, et qui illam regit (bis)
Vivat nostra aevitas,
Maecenatum charitas,
Quae nos hic protegit (bis)

Pereat tristitia, pereant oscitores (bis)
Pereat diabolus
Quivis antiquus
Atque irrisores (bis)

PROGRAMA

- 9:30h.** Benvinguda a la plaça del Jurats.
Distribució en grups i instruccions.
- 10:00h** VIA URBIS:
Activitats per grups per la ciutat antiga
- 12:15h** TROBADA a la plaça dels Jurats
APERITIU a la romana
DISCURSOS I BRINDIS
- 13:15h** COMIAT

CENTRES PARTICIPANTS

INSTITUT BAIX EMPORDÀ. PALAFRUGELL
INSTITUT CARLES RAHOLA I LLORENS. GIRONA
INSTITUT CASTELL D'ESTELA AMER
INSTITUT DE CELRÀ
INSTITUT DE LA JONQUERA
INSTITUT DE SANTA EUGÈNIA. GIRONA
INSTITUT DE TONA
INSTITUT MONTGRÍ. TORROELLA DE MONTGRÍ
INSTITUT DEULOFEU. FIGUERES
INSTITUT ILLA DE RODES. ROSES
INSTITUT LA BISBAL. LA BISBAL D'EMPORDÀ
INSTITUT LA GARROTXA. OLOT
INSTITUT MONTILIVI. GIRONA
INSTITUT NARCIS MONTURIOL. FIGUERES
INSTITUT SALVADOR ESPRIU. SALT
INSTITUT SANT ELM. SANT FELIU DE GUÍXOLS
INSTITUT SANT FELIU DE GUÍXOLS
INSTITUT SANTA COLOMA DE FARNERS
INSTITUT VALLVERA. SALT